

Hovedbevægelser på finanslov- forslaget for 2025 i forhold til finansloven for 2024

August 2024

FFL25 sammenlignet med FL24

I denne oversigt gennemgås hovedbevægelserne på finanslovforslaget for finansåret 2025 sammenlignet med finansloven for 2024 inden for hvert ministerområde samt for fællesparagrafferne 35 og 36.

Hovedbevægelserne gennemgås i punktform med henblik på en kortfattet beskrivelse af de største ændringer i forhold til finansloven for 2024. For hvert punkt henvises til den relevante hovedkonto på finanslovforslaget for 2025.

Oversigten medtager de hovedkonti på finanslovforslaget for 2025, der ændres med mere end 20 pct. samtidig med, at ændringen udgør mindst 20,0 mio. kr. i forhold til 2024 (B-året).

Denne redegørelse for hovedbevægelserne på finanslovforslaget for 2025 skal ses i sammenhæng med *Betænkning over finanslovforslaget for 2025 i forhold til finansloven for 2024*, der indeholder en mere detaljeret oversigt over ændringer fra finansloven for 2024 til finanslovforslaget for 2025.

Oversigten over hovedbevægelser er nu understøttet af det nye it-system, Statens Bevilings- og Regnskabsløsning, og har derfor samme format som *Betænkning over finanslovforslaget for 2025 i forhold til finansloven for 2024*.

Indholdsfortegnelse

§.6. Udenrigsministeriet.....	1 ⁶ 4
§.7. Finansministeriet	1 ⁷ 7
§ 8. Erhvervsministeriet	1 ⁸ 9
§ 9. Skatteministeriet	1 ⁹ 2
§.11. Justitsministeriet	1 ¹ 3
§.12. Forsvarsministeriet.....	1 ¹ 4
§.14. Udlændinge- og Integrationsministeriet.....	1 ¹ 8
§ 15. Social-, Bolig- og Ældreministeriet	2 ⁰ 0
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.....	2 ⁴ 4
§ 17. Beskæftigelsesministeriet.....	2 ⁷
§.19. Uddannelses- og Forskningsministeriet	3 ² 2
§.20. Børne- og Undervisningsministeriet	3 ⁶
§.21. Kulturministeriet	3 ⁸
§.22. By-, Land- og Kirkeministeriet	4 ⁰
§ 23. Miljøministeriet	4 ¹
§.24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	4 ⁴
§ 25. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	4 ⁷
§ 28. Transportministeriet.....	4 ⁸
§.29. Klima-, Energi- og Forsyningssministeriet.....	5 ³
§ 35. Generelle reserver.....	5 ⁹
§.36. Pensionsvæsenet	6 ³

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
----------	------	------	---------

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

24.11.79..Reserver og budgetregulering .....

.. **Udgift**..... 10,4   610,0   599,6

Merudgiften på 599,6 mio. kr. skyldes primært en reperiodisering af en ramme afsat til udtagning af landbrugsjord i perioden 2020-2029 med Aftale mellem den daværende S-regering, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2020 af december 2019.

24.21.02. Forskellige tilskud (*Reservationsbev.*).....

.. **Udgift**..... 136,5   218,7   82,2

Merudgiften på 82,2 mio. kr. skyldes primært, at der er afsat en bevilling på 75,6 mio. kr. i 2025 til kompensation af det med landbrugsaftalen fastsatte krav om metanreduktion fra husdrysfordøjelse, jf. Aftale mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre om Deludemøntning af Grøn Fond af april 2024.

24.21.07..Kollektive virkemidler (*Anlægsbev.*).....

.. **Udgift**..... 542,4   -   -542,4

Mindreudgiften på 542,4 mio. kr. skyldes, at der i 2024 var afsat en reserve til kollektive virkemidler, der forventes fuldt udmøntet i indeværende finansår, jf. Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
----------	------	------	---------

24.23.03. Støtte til udvikling af landdistrikterne

(Reservationsbev.).....

Udgift..... 1.240,6 1.598,6 358,0

Merudgiften på 358,0 mio. kr. skyldes dels, at der er afsat en bevilling på 295,0 mio. kr. i 2025 til permanent ekstensivering af landbrugsarealer, jf. beslutning i aftalekredsen bag Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 og dels bevillingsprofilen for CAP'en, jf. Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.

Indtægt..... 1.097,3 1.509,1 411,8

Merindtægten på 411,8 mio. kr. skyldes dels, at der er afsat en bevilling på 295,0 mio. kr. i 2025 til permanent ekstensivering af landbrugsarealer og dels bevillingsprofilen for CAP'en, jf. ovenfor.

24.23.06. Tilskud til fremme af økologi

(Reservationsbev.).....

Indtægt..... 27,2 - -27,2

Mindreindtægten på 27,2 mio. kr. skyldes udløb af støtte fra EU's genopretningsfacilitet.

24.24.51. Produktions- og promilleafgiftsfonde mv.

inden for fødevaresektoren (Reservationsbev.).

Indtægt..... 38,0 10,1 -27,9

Mindreindtægten på 27,9 mio. kr. skyldes udløb af støtte fra EU's genopretningsfacilitet.

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
24.32.14. Erstatninger ved nedslagning af dyr og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger mm... (Lavbunden).....			
Udgift.....	301,7	483,8	182,1
Merudgiften på 182,1 mio. kr. skyldes dels, at der skønnes udbetalt 285,0 mio. kr. yderligere til værdisikring af erstatninger til minkvirksomheder og dels efterregulering af godtgørelse for sagkyndig bistand til minkvirksomheder og følgeerhvervsvirksomheder pba. behandlede erstatningssager, jf. Tillægsaftale til aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance om erstatning mv. til minkavlerne og følgeerhverv berørt af COVID-19 af maj 2023 og LBK nr. 10 af 6. januar 2022.			
24.33.02. Tilskud til udvikling og demonstration (Reservationsbev.).....			
Udgift.....	467,6	222,0	-245,6
Mindreudgiften på 245,6 mio. kr. skyldes primært udløb af etårige bevillinger på samlet 220,0 mio. kr. til GUDP's økologiforskning, fremtidens klimavenlige fødevarer, plantebaserede fødevarer og reduktion af madspild, samt forskning i biosolutions, klima- og miljøvenligt landbrug og zoonotiske epidemier, jf. Aftale mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om fordeling af forskningsreserven mv. i 2024 af november 2023.			
24.63.10. Nationale tilskud inden for fiskerisektoren (Reservationsbev.).....			
Udgift.....	50,0	127,1	77,1
Merudgiften på 77,1 mio. kr. skyldes primært, at der er afsat en reserve på 108,6 mio. kr. til målrettet støtte til fiskerierhvervet, jf. Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om Grøn skattereform for industri mv. af juni 2022.			

Betænkning over finanslovforslaget for 2025 i forhold til finansloven for 2024

August 2024

Indholdsfortegnelse

§.5. Statsministeriet	3
§.6. Udenrigsministeriet.....	4
§.7. Finansministeriet	9
§ 8. Erhvervsministeriet.....	13
§ 9. Skatteministeriet	18
§.11. Justitsministeriet	20
§.12. Forsvarsministeriet.....	22
§.14. Udlændinge- og Integrationsministeriet.....	24
§ 15. Social-, Bolig- og Ældreministeriet	31
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.....	46
§ 17. Beskæftigelsesministeriet.....	52
§.19. Uddannelses- og Forskningsministeriet	66
§.20. Børne- og Undervisningsministeriet	72
§.21. Kulturministeriet.....	77
§.22. By-, Land- og Kirkeministeriet.....	83
§ 23. Miljøministeriet	84
§.24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	88
§ 25. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	94
§ 28. Transportministeriet.....	96
§.29. Klima-, Energi- og Forsyningssministeriet.....	104
§ 35. Generelle reserver.....	113
§.36. Pensionsvæsenet	118

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
----------	------	------	---------

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

24.11.79. Reserver og budgetregulerings

.. **Udgift**..... 10,4 610,0 599,6

Merudgiften på 599,6 mio. kr. skyldes primært en reperiodisering af en ramme afsat til udtagning af landbrugsjord i perioden 2020-2029 med Aftale mellem den daværende S-regering, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2020 af december 2019.

24.21.02. Forskellige tilskud (Reservationsbev.)

.. **Udgift**..... 136,5 218,7 82,2

Merudgiften på 82,2 mio. kr. skyldes primært, at der er afsat en bevilling på 75,6 mio. kr. i 2025 til kompensation af det med landbrugsaftalen fastsatte krav om metanreduktion fra husdyrs fordøjelse, jf. Aftale mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre om Deludmøntning af Grøn Fond af april 2024.

Mio. kr.	2024	2025	Endring
24.21.05. Anlægsprogram (Anlægsbex).....			
Udgift.....	424,3	494,8	70,5
Merudgiften på 70,5 mio. kr. skyldes en forventning om fremdrift i 2025 fsva. køb af arealer og landbrugsejendomme for igangværende projekter til udtagning af lavbundsjorder og etablering af vådområder i henhold til Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
Indtægt.....	369,2	442,1	72,9
Merindtægten på 72,9 mio. kr. skyldes en forventning om fremdrift i 2025 fsva. salg af arealer og landbrugsejendomme for igangværende projekter til udtagning af lavbundsjorder og etablering af vådområder i henhold til Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
24.21.07. Kollektive virkemidler (Inlægshev).....			
Udgift.....	542,4	-	-542,4
Mindreudgiften på 542,4 mio. kr. skyldes, at der i 2024 var afsat en reserve til kollektive virkemidler, der forventes fuldt udmontet i indeværende finansår, jf. Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
24.23.03. Støtte til udvikling af landdistrikterne <i>(Reservationsbev.)</i>			
Udgift	1.240,6	1.598,6	358,0
Merudgiften på 358,0 mio. kr. skyldes dels, at der er afsat en bevilling på 295,0 mio. kr. i 2025 til permanent ekstensivering af landbrugsarealer, jf. beslutning i aftalekredsen bag Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 og dels bevillingsprofilen for CAP'en, jf. Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
Indtægt	1.097,3	1.509,1	411,8
Merindtægten på 411,8 mio. kr. skyldes dels, at der er afsat en bevilling på 295,0 mio. kr. i 2025 til permanent ekstensivering af landbrugsarealer og dels bevillingsprofilen for CAP'en, jf. ovenfor.			
24.23.06. Tilskud til fremme af økologi <i>(Reservationsbev.)</i>			
Indtægt	27,2	-	-27,2
Mindreindtægten på 27,2 mio. kr. skyldes udløb af støtte fra EU's genopretningsfacilitet.			
24.23.07. Målrettede efterårsgroder og målrettet regulering <i>(Reservationsbev.)</i>			
Udgift	6,0	-	-6,0
Mindreudgiften på 6,0 mio. kr. skyldes udløb af en etårig tilskudsordning i 2024 til de minimis støtte til lodsejere med § 3-registrerede landbrugsarealer omfattet af satsreduktion i udtagningsindsatsen.			
Indtægt	6,0	-	-6,0
Mindreindtægten på 6,0 mio. kr. skyldes udløb af en etårig tilskudsordning, der har været finansieret ved intern statslig overførsel fra §24.23.03., jf. ovenfor.			

Mio. kr.	2024	2025	Endring
24.24.51. Produktions- og promilleafgiftsfonde mv. inden for fødevaresektoren (Reservationsbev.).			
Udgift.....	179,2	208,3	29,1
Merudgiften på 29,1 mio. kr. skyldes dels udgiftsprofilen i Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 og dels en forhøjelse af bevillingen for Fonden for økologisk landbrug på 36,4 mio. kr. i 2025, jf. Aftale mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre om Deludmøntning af Grøn Fond af april 2024.			
Indtægt.....	38,0	10,1	-27,9
Mindreindtægten på 27,9 mio. kr. skyldes udløb af støtte fra EU's genopretningsfacilitet.			

24.32.14. Erstatninger ved nedslagning af dyr og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger mm. (Lovbunden).....			
Udgift.....	301,7	483,8	182,1
Merudgiften på 182,1 mio. kr. skyldes dels, at der skønnes udbetalt 285,0 mio. kr. yderligere til værdisikring af erstatninger til minkvirksomheder og dels efterregulering af godtgørelse for sagkyndig bistand til minkvirksomheder og følgeerhvervsvirksomheder pba, behandlede erstatningssager, jf. Tillægsaftale til aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance om erstatning mv. til minkavlerne og følgeerhverv berørt af COVID-19 af maj 2023 og LBK nr. 10 af 6. januar 2022.			

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
24.33.02. Tilskud til udvikling og demonstration (Reservationsbev.).....			
Udgift.....	467,6	222,0	-245,6
Mindredugiften på 245,6 mio. kr. skyldes primært udløb af etårige bevillinger på samlet 220,0 mio. kr. til GUDP's økologiforskning, fremtidens klimavenlige fødevarer, plantebaserede fødevarer og reduktion af madspild, samt forskning i biosolutions, klima- og miljøvenligt landbrug og zoonotiske epidemier, jf. Aftale mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om fordeling af forskningsreserven mv. i 2024 af november 2023.			
24.62.60. Afdrag og afskrivninger på lån (administeret af Udbetaling Danmark)			
Indtægt	13,4	6,8	-6,6
Mindreindtægten på 6,6 mio. kr. skyldes primært, at afdrag på lån er ved at være afviklet. Ordningen skønnes afviklet i 2029.			
24.63.10. Nationale tilskud inden for fiskerisektoren (Reservationsbev.).....			
Udgift.....	50,0	127,1	77,1
Merudgiften på 77,1 mio. kr. skyldes primært, at der er afsat en reserve på 108,6 mio. kr. til målrettet støtte til fiskerierhvervet, jf. Aftale mellem den daværende S-regering, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om Grøn skattereform for industri mv. af juni 2022.			

Mio. kr.	2024	2025	Ændring
24.63.50. Brexit-reserven til fiskerisektoren			
(Reservationsbev.).....			
Udgift	12,7	-	-12,7
Mindreudgiften på 12,7 mio. kr. skyldes udløb af bevillingen til teknisk bistand til administration af Brexit-reserven, hvor der ikke er afsat midler i 2025 som følge af en beslutning af EU's stats- og regeringsledere om at omprioritere alle tilbageværende landefordelte midler i Brexit-tilpasningsreserven til andre initiativer.			
Indtægt	12,7	-	-12,7
Mindreindtægten på 12,7 mio. kr. skyldes udløb af bevillingen til teknisk bistand til administration af Brexit-reserven, hvor der ikke er afsat midler i 2025, jf. ovenfor.			